

CENTER ZA SLUH IN GOVOR
MARIBOR

KATALOG
IZBIRNIH PREDMETOV
za 7., 8. in 9. razred
v šol. letu 2025/2026

maj, 2025

Izbirni predmeti
v šolskem letu 2025/2026
Uvod

Spoštovani starši!

Tudi v prihodnjem šolskem letu bodo učenci v zadnjem triletju devetletne osnovne šole imeli izbirne predmete.

Pripravili smo vam seznam vseh izbirnih predmetov, ki jih ponujamo na šoli za šolsko leto 2025/2026.

Ravnatelj OE OŠ in vrtec:
Matjaž Pungartnik, prof.

Katalog se nahaja na spletnih straneh Centra na naslovu:
<http://www.csgm.si/>

Izbirni predmeti
v šolskem letu 2025/2026
Splošne informacije

**IZBIRNI PREDMETI V ŠOLSKI ZAKONODAJI
V DEVETLETNI OSNOVNI ŠOLI**

ZAKON O OSNOVNI ŠOLI

17. člen /izbirni predmeti/

Poleg obveznih predmetov mora osnovna šola za učence 7., 8. in 9. razreda izvajati pouk iz izbirnih predmetov.

Šola mora ponuditi pouk najmanj treh izbirnih predmetov iz družboslovno-humanističnega sklopa in najmanj treh iz naravoslovno-tehničnega sklopa. V okviru družboslovno-humanističnega sklopa mora šola ponuditi pouk tujega jezika, nekonfesionalni pouk o verstvih in etiki ter pouk retorike.

Učenec izbere dve uri pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo njegovi starši.

Opomba:

Učenec, ki je v letošnjem šolskem letu obiskoval enoletni predmet, tega predmeta v naslednjem šolskem letu NE more izbrati.

Izbirni predmeti
v šolskem letu 2025/2026
Kazalo

KAZALO

PREDMET: ŠOLSKO NOVINARSTVO	5
PREDMET: GLEDALIŠKI KLUB	6
PREDMET: LITERARNI KLUB	7
PREDMET: FILMSKA VZGOJA	8
PREDMET: NEMŠČINA 1, 2, 3	9
PREDMET: SLOVENSKI ZNAKOVNI JEZIK 1, 2, 3	10
PREDMET: LIKOVNO SNOVANJE I	11
PREDMET: LIKOVNO SNOVANJE II	12
PREDMET: LIKOVNO SNOVANJE III	13
PREDMET: VERSTVA IN ETIKA 1, 2, 3	14
PREDMET: RETORIKA	15
PREDMET: DRŽAVLJANSKA KULTURA	16
PREDMET: TURISTIČNA VZGOJA	17
PREDMET: ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI	18
PREDMET: ODKRIVAJMO PRETEKLOST SVOJEGA KRAJA	19
PREDMET: VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI	20
PREDMET: ŠAH – 1 (ŠAHOVSKE OSNOVE)	21
PREDMET: IZBRANI ŠPORT – KOŠARKA	22
PREDMET: ŠPORT ZA ZDRAVJE	23
PREDMET: ŠPORT ZA SPROSTITEV	24
PREDMET: RAČUNALNIŠTVO: UREJANJE BESEDIL, RAČUNALNIŠKA OMREŽJA, MULTIMEDIJA	25
PREDMET: OBDELAVA GRADIV – LES, UMETNE SNOVI IN KOVINE	27
PREDMET: SODOBNA PRIPRAVA HRANE	28
PREDMET: NAČINI PREHRANJEVANJA	29
PREDMET: ASTRONOMIJA: SONCE, LUNA IN ZEMLJA	30

Izbirni predmeti v 7., 8. ali 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: ŠOLSKO NOVINARSTVO

VSEBINA:

Predmet združuje raziskovanje neumetnostnih jezikovnih zvrsti, posebej publicističnih, pa tudi praktično sporazumevalnih in strokovnih. Temelji na vseh štirih sporazumevalnih dejavnostih- poslušanju, govorjenju, branju in pisanju.

CILJI:

- učenci prebirajo in razčlenjujejo časopisni in revijski tisk, sledijo RTV programu in si ustvarjajo kritični odnos do medijev;
- v posebne mape spravljajo izrezke časopisov in revij ter jih urejajo po načelu novinarskih zvrstnosti. Opremljajo jih z zaznamki in opombami, podčrtujejo si bistvene podatke;
- govorno razčlenjujejo sporočila medijev, jih presojujejo in se o njih pogovarjajo;
- tvorijo (pišejo) interpretativne novinarske zvrsti: komentar, uvodnik, članek, oceno;
- tvorijo (pišejo) informativne novinarske zvrsti: vest, poročilo, reportažo, anketo, intervju;
- ob obisku lokalne časopisne ali radijske hiše se seznanjajo z delom poklicnih novinarjev;
- ustvarjajo razredni časopis;
- organizirani so v uredniški odbor, svoj časopis uredijo tudi likovno in tehnično;
- svoje prispevke objavljajo tudi v mladinskem tisku in se odzivajo na razne razpise.

TRAJANJE:

Ni vezan na razred. Je enoletni predmet v obsegu 35 ur, v 9. razredu 32 ur.

Izbirni predmeti v 7., 8. ali 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: GLEDALIŠKI KLUB

Gledališki klub je kot izbirni predmet del obveznega programa osnovne šole s prilagojenim programom. Je izbirni predmet, ki dopolnjuje pouk slovenščine. Gledališki klub se povezuje tudi z drugimi predmeti, predvsem z likovno, glasbeno in tehnično vzgojo. Njegova vsebina so predvsem dramska besedila ter elementi in celota gledališke predstave. Učenci se tako spoznavajo z različnimi dramskimi besedili ter z vsemi ostalimi ravni gledališke umetnosti. Gledališki klub torej združuje recepcijske, ustvarjalne in razlagalno-raziskovalne dejavnosti.

CILJI:

- pridobivajo bralno in gledališko kulturo, naklonjenost do gledaliških predstav,
- si oblikujejo stališča za prepoznavanje kvalitetne predstave (vzgoja gledališkega občinstva),
- ob branju domačih in tujih krajših dramskih del in gledanju predstav razvijajo osebnostno in narodno identiteto,
- cenijo gledališko oz. lutkovno ustvarjalnost drugih narodov,
- spoznavajo gledališče kot sintezo različnih umetnosti,
- sprejemajo besedila in predstave ter jih s pomočjo učitelja vrednotijo,
- s pomočjo učitelja pišejo in se pogovarjajo o besedilih in o predstavah,
- s pomočjo učitelja ustvarjajo besedila in manjše predstave ter se učijo delati v skupini.

TRAJANJE:

Ni vezan na razred. Je enoletni predmet v obsegu 35 ur, v 9. razredu 32 ur.

Izbirni predmeti v 7., 8. ali 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: LITERARNI KLUB

VSEBINA:

Je izbirni predmet, ki nadgrajuje predmet slovenščina. Predstavlja pa poglobljanje in razširitev sposobnosti in znanj v okviru predmeta, upošteva interese otrok in uravnoteženost področij umetnostnega in neumetnostnega jezika. Literarni klub se povezuje z drugimi predmeti in področji (šolskim novinarstvom, gledališkim klubom, tujimi jeziki, zgodovino, likovno in glasbeno vzgojo). Zajema dve področji: branje in ustvarjanje leposlovnih besedil.

CILJI:

- ob branju si oblikujejo osebnostno in narodno identiteto;
- o svojih presojah in doživljanju prebranega govorijo in pišejo;
- se o prebranem pogovarjajo, predstavljajo in utemeljujejo svoja stališča;
- pišejo dnevnike branja;
- uporabljajo priročnike, leksikone, slovarje;
- ustvarjajo doživljajska in domišljajska besedila;
- pišejo o svojem doživljanju književnosti (dnevnik branja);
- urejajo razredne in šolske literarne publikacije;
- spoznavajo slovensko in svetovno mladinsko književnost ter književnost za odrasle.

TRAJANJE:

Ni vezan na razred. Je enoletni predmet v obsegu 35 ur, v 9. razredu 32 ur.

Izbirni predmeti v 7., 8. in 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: FILMSKA VZGOJA

VSEBINA:

Poučevanje o filmu v osnovni šoli naj bo predvsem spodbuda k vzgoji gledalca, ki se bo o filmu znal izražati in zmozel ubesediti svoje doživljanje filmske izkušnje. Predmet ponuja tudi spoznavanje osnovnih žanrov in zgodovinskih premikov, obenem pa film opredeljuje glede na širše družbene, kulturne, tehnične in ekonomske razmere.

CILJI:

- Spoznavajo, kaj sta film in avdiovizualna dejavnost;
- razumejo film kot ustvarjalni proces, umetniško predstavljanje (filmska projekcija);
- vzpostavljajo neposredni stik s filmom, filmskimi ustvarjalci in izvajalci na področju kulture in filma;
- krepijo doživetje filma in oblikujejo ter artikulirajo svoja merila za vrednotenje filma;
- spoznavajo filmske žanre;
- spoznavajo najpomembnejša razvojna obdobja v filmski zgodovini;
- razvijajo veščine interpretacije filma in se učijo vizualno izražati svoja spoznanja;
- razvijajo lastno ustvarjalnost na področju filma;
- spoznavajo tehnične značilnosti filma in kina ter razvijajo sposobnost izbire različnih virov in platform;
- primerjajo film s preostalimi vrstami umetnosti in krepijo sposobnost povezovanja filma z naravoslovjem, zgodovino, družboslovjem, tujimi jeziki, likovno umetnostjo, glasbeno vzgojo, tehniko, računalništvom in etiko;
- krepijo občutek za odgovorno timsko delo, medsebojno komunikacijo in delitev
- dela v procesu nastajanja filma (kamera, luč, tonski mojster, režiser, igralec, montažer itd.).

TRAJANJE: Predmet je zasnovan modularno in predvideva tri module po 35 ur, v 9. razredu ima modul 32 ur.

Izbirni predmeti v 7., 8. in 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: **NEMŠČINA 1, 2, 3**

VSEBINA:

V združeni Evropi je večjezičnost zelo pomembna, tudi za Slovenijo, ki je članica Evropske skupnosti. Znanje tujih jezikov je tako postalo še pomembnejše. Evropska komisija želi, da bi vsi ljudje v Skupnosti znali čim več jezikov. Cilj, ki si ga je zadala je, da bi vsak državljan Evropske skupnosti govoril poleg svojega maternega jezika še vsaj dva tuja.

Ker je angleščina postala standardni jezik, je za šolo in nadaljnjo poklicno pot priporočljivo poznati več kot en tuji jezik. Nemščina je vsekakor eden izmed najbolj uporabnih med njimi.

Učenci bodo znanje usvajali s pomočjo sodobnih didaktičnih sredstev in pristopov. Poudarek bo na pridobivanju govornih in slušnih kompetenc. Pouk bo podkrepjen z uporabo interaktivnih učnih pripomočkov (i-tabla, video, knjige, revije, internet, spletna orodja za učenje tujih jezikov, ...).

CILJI:

- Učenci razvijajo komunikacijske sposobnosti s pomočjo nemščine.
- Učenci spoznavajo in postopoma usvajajo osnovne gramatične strukture.
- Učenje nemščine razvija vse štiri jezikovne sposobnosti: slušno, bralno razumevanje ter ustno in pisno sporočanje.

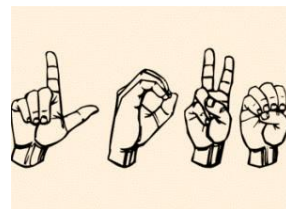
TRAJANJE:

Nemščina je triletni predmet v obsegu 70 ur (v 9. razredu 64 ur), dve uri na teden.

Učenec lahko po enem ali dveh letih učenja nemščine izstopi. Z učenjem nemščine lahko začne tudi v 8. ali 9. razredu, če ima ustrezno predznanje.

Izbirni predmeti v 7., 8. in 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: **SLOVENSKI ZNAKOVNI JEZIK 1, 2, 3**

VSEBINA:

Znakovni jeziki so naravni človeški jeziki s polno razvitimi slovniciami, ki namesto govorno-slušnega prenosnika uporabljajo kretalno-vidni prenosnik. Mednje sodi tudi slovenski znakovni jezik (SZJ), ki je v Sloveniji avtohtoni jezik jezikovne skupnosti gluhih in nekaterih slišočih. SZJ je samostojen človeški jezik z lastno slovnico, ki ne temelji na slovenščini. Ker gre v naravni za človeški jezik, lahko otrok kot svoj prvi/materni jezik enako hitro, uspešno in zlahka usvoji slovenščino ali SZJ – prav tako pa se po usvojitvi prvega/maternega jezika lahko enako uspešno uči slovenščino ali SZJ kot svoj drugi/tuji jezik.

CILJI.

Jezikovne kompetence:

- pridobi določen del temeljnega besedišča;
- primerja besedišče SZJ z besedišči jezikov, ki jih že pozna

Osebnostne kompetence:

- krepi svojo radovednost, željo in potrebo po novem znanju;
- razvija svoje učne sposobnosti in strategije, ki mu omogočajo učinkovito pomnjenje in priklic informacij v novih okoliščinah;

Medkulturne in socialne kompetence:

- razvija sposobnost posredovanja in medkulturnega razumevanja;
- razume potrebo po ohranjanju SZJ;
- spoznava življenje in kulturo gluhih kot manjšinsko kulturo

Sodelovalne in komunikacijske kompetence:

- razvija potrebo po izražanju;
- postaja večč sodelovanja s sošolci;

TRAJANJE:

SZJ je triletni predmet v obsegu 70 ur (v 9. razredu 64 ur).

Učenec lahko po enem ali dveh letih učenja SZJ izstopi. Z učenjem SZJ Lahko začne tudi v 8. ali 9. razredu, če ima ustrezno predznanje.

Izbirni predmeti v 7., 8. in 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: LIKOVNO SNOVANJE I

VSEBINA:

Izbirni predmet LIKOVNO SNOVANJE I dopolnjuje vsebine rednega učnega načrta likovne vzgoje za 7. razred OŠ.

Poudarek predmeta je na spoznavanju, odkrivanju in razvijanju učenčeve likovne ustvarjalnosti in estetike kulture.

Svoje znanje bodo učenci poglobljali tako, da bodo spoznavali likovna dela umetnikov in poklice, pri katerih je potrebno likovno znanje ter si tako oblikovali merila likovnega vrednotenja za življenje.

Pridobljeno znanje in izkušnje bodo učence pripravile za sodelovanje v kulturnem življenju ter bogatile njihov notranji svet.

Predmet je namenjen učencem, ki radi ustvarjajo.

CILJI:

- spoznavajo pisave z optično porazdelitvijo črk in besed ter njihovo uskladičev z risbo ali sliko (plakat, strip, voščilnica, prepoznavni znak, embalažna in knjižna oprema, vabila ...);
- pišejo in oblikujejo različne vrste pisav z različnimi pisali;
- spoznavajo lastnosti barv, barvne kontraste in njihovo učinkovanje na različne papirne in druge podlage (platno, steklo, glina, les);
- oblikujejo modni nakit, kreirajo zanimiva oblačila ter spoznajo zakonitosti usklajenosti barv;
- oblikujejo reliefe, razgibane kipe, votlo plastiko (skodelice, vaze) iz različnih materialov (glina, mavec, odpadni material ...);
- spoznajo umetniško grafiko in izdelajo grafiko v ploskem tisku;
- ogledajo si likovne razstave v bližnjem razstavišču (Pedagoška fakulteta Maribor).

Ob izvajanju praktičnega dela učenci razvijajo likovno domišljijo, zmožnost opazovanja, predstavljalnosti, likovnega mišljenja in likovnega spomina.

TRAJANJE:

Likovno snovanje I je enoletni program, ki se izvaja v 7., 8., ali 9. razredu, kar je skupno 35 ur letno, v 9. razredu 32 ur.

Izbirni predmeti v 8. ali 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: LIKOVNO SNOVANJE II

VSEBINA:

Izbirni predmet LIKOVNO SNOVANJE II dopolnjuje vsebine učnega načrta likovne vzgoje za 8. razred OŠ.

Poudarek predmeta je na spoznavanju, odkrivanju in razvijanju učenčeve ustvarjalnosti in estetske kulture.

Ob likovnem izražanju učenci razvijajo likovno mišljenje, likovni spomin in likovno domišljijo ter zmožnost opazovanja in predstavljalnosti. Ob rokovanju z različnimi materiali in orodji razvijajo motorične spretnosti in občutljivost.

Predmet je namenjen učencem, ki radi likovno ustvarjajo.

CILJI:

- preko risanja prostorskih form na fantazijski način razvijajo zmožnost samostojnega snovanja prostora;
- s spoznavanjem grafične modulacije in linearne perspektive razvijajo zmožnost izražanja s pravili;
- s pomočjo računalnika narišejo uravnoteženo kompozicijo z različnimi oblikami likov in pri tem, si razvijajo občutek za uravnoteženo komponiranje različnih ploskev;
- ob oblikovanju idejne zasnove plakata s prostoročno risbo, razvijajo smisel za oblikovanje estetskega vizualnega sporočila;
- ob seznanjanju z različnimi grafičnimi tehnikami in izdelavi grafičnih odtisov, poglobljajo znanje o grafiki (poudarek je na eksperimentalni grafiki in obvladovanju večje grafične površine);
- pri izdelavi idejnega osnutka in makete svojega stanovanjskega prostora, razvijajo občutek za estetsko oblikovani bivalni prostor;
- ogledajo si likovne razstave v bližnjem razstavišču (Pedagoška fakulteta Maribor).

Ob neposrednem ustvarjanju si bogatijo in ohranjajo zmožnost za različno likovno izražanje. Pridobivajo znanje iz likovne teorije in si ostrijo čut za likovne vrednote.

TRAJANJE:

Likovno snovanje II je enoletni program, ki se izvaja 1 uro tedensko v 8. ali 9. razredu, kar je skupno 35 ur letno, v 9. razredu 32 ur.

Izbirni predmeti v 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: LIKOVNO SNOVANJE III

VSEBINA:

Izbirni predmet LIKOVNO SNOVANJE III dopolnjuje vsebine rednega učnega načrta likovne vzgoje za 9. razred OŠ.

Učencem omogoča iskanje novih izraznih možnosti v skladu z njihovim razvijajočim se svetovnim nazorom.

Ob likovnem izražanju se učenci seznanjajo z razlikami in povezavami med vizualnim in likovnim svetom. Razvijajo likovno ustvarjalnost ter odnos do likovne stvaritve in likovne kulturne dediščine.

Predmet je namenjen učencem, ki radi ustvarjajo.

CILJI:

- ob risanju razvijajo zmožnost kompozicijskega raziskovanja in bogatijo občutek za dinamično komponiranje oblik;
- razvijajo zmožnost za dojetje relativnosti resnične podobe sveta
- preko izdelave instalacije razvijajo prostorske predstave in ročne spretnosti;
- preko izvedene ekskurzije spoznajo različno oblikovane prostore kot kulturno dobrino naše dediščine (Mariborski grad, Vodni stolp, stare ograje ...);
- utrdijo znanje o pomenu in posebnostih različnih sporočil in logotipov;
- ob oblikovanju estetskega vizualnega sporočila in logotipa utrdijo znanje o barvah in kontrastih;
- seznanijo se z zakonitostmi različnih fotografskih kompozicij – kadriranjem;
- spoznajo zakonitosti in postopek izdelave animacije ter s pomočjo IKT izdelajo animacijo v »stop motion« tehniki;
- ogledajo si likovne razstave v bližnjem razstavišču (Pedagoška fakulteta Maribor).

Preko izvedbe ekskurzij učenci razvijajo zmožnost doživljanja lepote v naravi, umetninah in kulturni dediščini. Ob likovnem ustvarjanju učenci bogatijo čustvene, socialne in estetske osebnostne kvalitete. Razvijajo čut za estetsko izvedbo ideje, si privzgaajo vztrajnost za doseganje posameznih spretnosti ter razvijajo samostojnost in odgovornost do svojega dela.

TRAJANJE:

Likovno snovanje III je enoletni program, ki se izvaja 1 uro tedensko v 9. razredu, kar je skupno 32 ur letno.

Izbirni predmeti v 7., 8. in 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: **VERSTVA IN ETIKA 1, 2, 3**

VSEBINA:

- predstavitev verske situacije pri nas in v svetu
- krščanstvo, islam, budizem, judovstvo, azijska verstva ...
- jaz in moji vzorniki
- v čem smo si različni in v čem podobni
- skupne značilnosti verstev in razlike med njimi
- nova religiozna gibanja
- reševanje nasprotij in osebna rast
- človek in narava-vrednote za boljši svet

CILJI:

- pridobivanje znanja in razgledanosti iz obravnavanega področja;
- razvijanje sposobnosti za oblikovanje zavesti o samem sebi, svojih ciljih, zmožnostih in mejah;
- razvijanje sposobnosti razumeti druge ljudi, z njimi sodelovati, biti solidaren in pripravljen sporazumno reševati konflikte;
- razvijanje zmožnosti etične presoje in pripravljenosti za soodgovornost zase, druge ljudi in naravo;
- pridobivanje premišljenega odnosa do religijskih tradicij in ponudb;
- pomoč pri odkrivanju moralnih vrednot in doseganju spoznanj, ki pomagajo oblikovati življenjske odločitve;
- spoznavanje vloge verstev pri oblikovanju različnih civilizacij, posebej krščanstva pri razvoju evropske kulture in oblikovanju slovenskega naroda;
- priprava učencev na kritičen in konstruktiven vstop v pluralno družbo, še posebej glede na njeno versko in etično raznolikost.

TRAJANJE

Učenec lahko pristopi k predmetu 7., 8., ali 9. razredu. Je triletni predmet, ki je lahko tudi krajši v obsegu 35 ur letno, 9. razred 32 ur.

Izbirni predmet v 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: **RETORIKA**

VSEBINA:

- analiza in pravilno oblikovanje argumentov na vseh področjih življenja
- učenec ali učenka se nauči samostojnega in kritičnega oblikovanja stališč pri drugih predmetih, kakor tudi na vseh drugih področjih družbenega in zasebnega življenja
- učenci in učenke se naučijo javnega nastopanja in izražanja svojih stališč
- učenci in učenke se naučijo učinkovitega prepričevanja in argumentiranja
- učenci in učenke prepoznajo in svojih izkušenj, da je retorika vsakdanje uporabna in koristna veščina
- učenje retorike je tudi učenje, kako postati dober govornik in poslušalec, kar je v današnji družbi zelo pomemben dejavnik, ki ga ljudje potrebujemo tako doma, kot tudi na delovnem mestu

CILJI:

Učenci in učenke:

- spoznavajo, kaj je retorika
- spoznavajo, zakaj se je koristno učiti retorike
- spoznavajo etiko dialoga
- spoznavajo, kaj je argumentacija
- spoznavajo razliko med dobrimi in slabimi argumenti
- s spoznavanjem sestavnih delov retorične tehnike razumejo, kako lahko oblikujejo prepričljive govore
- spoznavajo, kako pomembni so značaji govorca in strasti poslušalcev za uspešno prepričevanje
- spoznavajo nastanek in zgodovino retorike.

TRAJANJE:

Učenec lahko izbere predmet v 9. razredu. Je enoleten predmet – 32 ur.

Izbirni predmet v 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: **DRŽAVLJANSKA KULTURA**

VSEBINA:

- demokracija kot politična ureditev in različne oblike političnih ureditev
- družbene institucije in njihov pomen v različnih kulturah
- neformalno in formalno delovanje v skupnosti
- družbene norme, dolžnosti in pravice
- človekove in otrokove pravice
- rasne, spolne, nacionalne, starostne, verske razlike med ljudmi
- vloga moškega in ženske nekoč in danes
- vloga medijev v sodobnem svetu
- oblike nestrpnosti, diskriminacije, predsodkov in stereotipov.

CILJI:

- razvijanje refleksivnega in dejavnega odnosa do individualne, nacionalne in kulturne identitete sebe in drugih
- spoznavanje temeljnih načel, pojmov in vrednot, ki označujejo naravo demokratične ureditve in spoznavanje nastanka modernih oblik družbenega življenja
- razvijanje strpnosti do različnih kulturnih, verovanjskih in vrednostnih sistemov posameznikov ali družbenih skupin in razumno reševanje medosebnih in družbenih konfliktov
- spremljanje in presojanje aktualnih domačih in tujih dogodkov, opazovanje njihove predstavitve v medijih in spoznavanje vloge medijev v posredovanju informacij
- prepoznavanje različnih pojavnih oblik nepravčnosti, neenakosti in diskriminacije ter prepoznavanje kršitev posameznih pravic v konkretni situaciji

TRAJANJE:

Učenec lahko izbere predmet v 9. razredu. Je enoleten predmet – 32 ur.

Izbirni predmeti v 7., 8. in 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: TURISTIČNA VZGOJA

VSEBINA:

Turistična vzgoja je enoletni izbirni predmet, namenjen učencem od 7. do 9. razred. Skupina je torej lahko heterogena. Temeljni namen predmeta je vzgoja učencev za pozitiven odnos do turizma in turistov. Učencem naj bi vzbudil zanimanje za turizem kot možno področje njihovega prihodnjega poklicnega ali ljubiteljskega dela. Predmet povezuje in nadgrajuje znanje, ki ga učenci pridobivajo pri drugih predmetih in dejavnostih (zgodovina, geografija, slovenščina, tuj jezik, likovna umetnost, glasbena umetnost).

CILJI PREDMETA

Učenci pri izbirnem predmetu turistična vzgoja:

- na primeru domačega kraja spoznajo turizem kot spreminjajoč se razvojni pojav;
- seznani se z osnovami za razvoj turizma v domačem kraju in Sloveniji;
- spoznajo in vrednotijo naravne, družbene, gospodarske in politične osnove za razvoj turizma, zlasti naravno in kulturno dediščino v domačem kraju in Sloveniji;
- odkrivajo in vrednotijo tiste sestavine v življenju v domačem kraju in regiji, ki bi lahko obogatile obiskovalce in njih same;
- se vključujejo v turistično življenje domačega kraja in pri tem spoznavajo ljudi in ustanove, ki se ukvarjajo s turizmom in od njega živijo;
- spoznavajo poklice v turizmu in možnost zaposlovanja v turističnih dejavnostih;
- spoznavajo načine pridobivanja in posredovanja informacij v turizmu in o turizmu;
- spoznavajo turistično društveno dejavnost in se pripravljajo za sodelovanje v turističnem društvu;
- razvijajo sposobnost kulturnega komuniciranja in javnega nastopanja.

TRAJANJE: Učenec lahko pristopi k predmetu 7., 8., ali 9. razredu. Je enoletni predmet v obsegu 35 ur, v 9. razredu 32 ur.

Izbirni predmet v 8. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI

VSEBINA:

Izbirni predmet Življenje človeka na Zemlji je v predmetniku devetletne osnovne šole umeščen v 8. razred. Vsebine se povezujejo z vsebinami geografije kot obveznega predmeta, jih razširjajo, poglobljajo in konkretizirajo.

CILJI:

Učenci pri izbirnem predmetu:

- razširjajo osnovno znanje o naravnogeografskih in družbeno-geografskih pojavih ter procesih v svetu in domačem kraju;
- razširjajo prostorske predstave o svetu in domači deželi;
- spoznavajo načine prilagajanja človeka različnim klimatskim in drugim naravnim pogojem;
- spoznavajo negativne primere človekovega izkoriščanja naravnih dobrin;
- spoznajo načine onesnaževanja okolja na izbranih območjih in načine ter oblike varovanja naravnega okolja za prihodnje generacije;
- spoznavajo značilnosti, navade in način življenja ljudi na izbranih območjih sveta ter Slovenije;
- urijo se v uporabi preprostih terenskih raziskovalnih metod, zlasti neposrednega opazovanja, orientacije s pomočjo zemljevidov in brez njih, v uporabi kartografskega in drugega gradiva ter v dokumentiranju ugotovljenega in opazovanega;
- znajo pridobljeno znanje in ugotovitve ustno, grafično, kvantitativno ter pisno predstaviti.

TRAJANJE: Učenec lahko pristopi k predmetu v 8. razredu, v obsegu 35 ur.

Izbirni predmet v 7. in 8. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: ODKRIVAJMO PRETEKLOST MOJEGA KRAJA

VSEBINA:

Izbirni predmet Odkrivajmo preteklost svojega kraja v devetletni osnovni šoli predstavlja učni načrt za obravnavo krajevnne zgodovine, ki se lahko obravnava v 7. ali 8. razredu.

CILJI:

Učenci pri izbirnem predmetu:

- razširjajo in poglobljajo znanje o najpomembnejših dogodkih iz obče in nacionalne zgodovine s poudarkom na vplivu obče zgodovine na nacionalno;
- ob poglobljanju in razširjanju znanja iz slovenske zgodovine razvijajo zavest o narodni identiteti in državni pripadnosti;
- razvijajo razumevanje in spoštovanje različnih kultur, ver, ras in skupnosti;
- na primerih iz krajevnne zgodovine presojujejo pomen ohranjanja kulturne dediščine;
- z uporabo različnih zgodovinskih virov in literature ter z učenjem ob njih se urijo v uporabi zgodovinskih raziskovalnih metod, prilagojenih starosti učencev;
- spoznavajo pomen knjižnic, muzejev in arhivov;
- usvojeno znanje in ugotovitve znajo predstaviti ustno, pisno, grafično, ilustrativno in z uporabo različnih tehničnih pripomočkov;
- ob primerih iz zgodovine razvijajo dojemljivost za vrednote, pomembne za življenje v sodobni strpni demokratični družbi: strpnost v medsebojnih stikih in odnosih, spoštovanje drugačnosti in različnosti, medsebojno sodelovanje, spoštovanje človekovih pravic in dostojanstva, upoštevanje več perspektivnosti.

TRAJANJE: je enoletni predmet, vezan na razred, učenec lahko predmet obiskuje eno leto. Učenec lahko pristopi k predmetu v 7. ali 8. razredu v obsegu 35 ur.

Izbirni predmeti v 7. 8. ali 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Družboslovno-humanistični sklop

PREDMET: **VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI**

VSEBINA:

Slovenija je država z zelo razgibanim in raznovrstnim terenom in podvržena različnim vremenskim vplivom, kar se je v sodobnem času odrazilo v več naravnih nesrečah velikega obsega (žledolom 2014, požari na Krasu 2022, poplave 2023). Prav tako je na križišču tranzitnih tokov ter vse bolj turistično obiskana, kar se odraža pri nesrečah v prometu, v gorah, itd. Vsebine predmeta so naravnane na pridobivanje temeljnega znanja učencev o pojavu naravnih in drugih nesreč kot stalnem spremljevalcu človeštva, o dejavnem odnosu človeštva do nesreč, o vlogi sodobne družbe, načinu življenja, odnosu do okolja in njihovem vplivu na nastanek nesreč, o ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč, o ukrepih za preprečevanje nesreč in ukrepanju pred nesrečami, med njimi in po njih in o pomenu prostovoljstva in delu reševalnih služb.

CILJI:

Učenci:

- pridobijo temeljna znanja o družbeni odvisnosti nastanka in razvoja organiziranih oblik za zaščito in reševanje ob nesrečah,
- pridobijo temeljna znanja o potrebnosti organiziranja različnih reševalnih služb in vlogo posameznikov v njih,
- pridobijo temeljno znanje o ogroženosti ljudi, živali, rastlin in okolja zaradi naravnih in drugih nesreč. Spoznajo vrste, vzroke in posledice morebitnih nesreč v širšem in tudi ožjem okolju,
- razvijajo kritično mišljenje,
- pridobivajo izkušnje ter razvijajo spretnosti in veščine: znajo ukrepati pred nesrečami, med njimi in po njih (s poudarkom na nesrečah, ki lahko nastanejo v njihovem ožjem okolju),
- razvijajo vrednote: spoznajo in zavejo se pomena varnosti kot vrednote in razvijejo potrebo po njenem stalnem negovanju.

TRAJANJE:

Je enoletni predmet. Za učence 7. in 8. razreda v obsegu 35 ur, za učence 9. razreda v obsegu 32 ur.

Izbirni predmeti v 7., 8. in 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Naravoslovno-tehnični sklop

PREDMET: ŠAH – 1 (ŠAHOVSKE OSNOVE)

VSEBINA:

Šah je analitično-sintetična strateška miselna igra in posebno področje kulture, dediščina človeške civilizacije z bogato tradicijo. Tekmovalna oblika šahovske igre je tudi pomembna predstavnik miselnih športov. Namen predmeta je načrtno, bolj ciljno kot snovno naravnano šahovsko izobraževanje in prek njega optimalno izkoriščanje vzgojno-oblikovalnih odlik šahovske igre.

CILJI:

- spoznavanje in razumevanje temeljnih vsebin šahovske igre in osnov šahovske teorije;
- spoznavanje šahovskega jezika in osnovnih znanj, veščin, postopkov ter navad šahovskega igranja in spopolnjevanja;
- spoznavanje osnovnih znanj za estetsko in vsebinsko vrednotenje šahovskih partijskih ter analitičnih stvaritev in komponiranih šahovskih skladb;
- osnov in vrednot kraljevske igre ter klasične šahovske kulture, njene etike, vključno z etiko tekmovalnih sistemov.

TRAJANJE: Predmet ŠAH-1 lahko izberejo učenci od 7. – 9. razreda v obsegu 35 (32) ur.

Izbirni predmeti v 7., 8. ali 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Naravoslovno-tehnični sklop

PREDMET: IZBRANI ŠPORT – KOŠARKA

VSEBINA:

- spopolnjevanje osnovnih tehničnih in taktičnih elementov v igri, glede na individualne sposobnosti, značilnosti, posebnosti učencev
- igra v napadu 1:1, 2:2 in 3:3 na en koš
- prirejene igralne oblike

CILJI:

- razvijajo telesne, gibalne in funkcionalne sposobnosti
- opravljajo dalj časa trajajoče gibalne naloge aerobnega značaja
- nadgrajujejo tehnična in taktična znanja v izbrani športni panogi
- seznanjajo se s teoretičnimi vsebinami
- spoznavajo pomen redne športne vadbe izbranega športa
- poznajo določena pravila izbranega športa in športno obnašanje
- doživljajo šport kot nekaj prijetnega in koristnega za njihovo zdravje
- spodbujajo medsebojno sodelovanje in zdravo tekmovalnost v izbranem športu

TRAJANJE: Učenec lahko pristopi k predmetu 7., 8. ali 9. razredu. Je enoletni predmet v obsegu 35 ur.

Izbirni predmeti v 7., 8. in 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Naravoslovno-tehnični sklop

PREDMET: ŠPORT ZA ZDRAVJE

VSEBINA:

- splošna kondicijska priprava
- atletika
- ples
- nogomet
- košarka

CILJI:

Splošni cilji:

- razvijati gibalne (predvsem moč, hitrost, koordinacija gibanja, gibljivost) in funkcionalne sposobnosti (aerobna in anaerobna vzdržljivost) z individualnimi programi
- z izbranimi nalogami ohranjati pravilno telesno držo in oblikovati skladno postavo
- spopolnjevati športno znanje določenih športov rednega učnega načrta športne vzgoje, ki ponujajo možnost poznejših dejavnosti v prostem času.
- opravljati dalj časa trajajoče gibalne naloge aerobnega značaja v naravi, kjer je poudarjena vztrajnost
- spoznati pomen redne športne vadbe in primerne prehrane za zdravje in dobro počutje
- razumeti odziv organizma na napor
- oblikovati odgovoren odnos do lastnega zdravja (redno ukvarjanje s športom v šoli in prostem času, telesna nega, zdrava prehrana, nadomeščanje izgubljene tekočine)
- doživljati sprostitveni vpliv športne vadbe

TRAJANJE: Učenec lahko pristopi k predmetu v 7., 8. ali 9. razredu. Je enoletni predmet v obsegu 32 ur.

Izbirni predmeti v 7., 8. ali 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Naravoslovno-tehnični sklop

PREDMET: ŠPORT ZA SPROSTITEV

VSEBINA:

- splošna kondicijska priprava
- tek, jogging
- pohodništvo
- badminton
- namizni tenis

CILJI:

- učenci so sposobni prehoditi daljšo razdaljo, povzpnejo se na bližnje vzpetine
- znajo se orientirati na poti
- spoznajo in izpopolnijo si nekatera športna znanja, da se lahko varno ukvarjajo z izbranim športom
- igrajo badminton in namizni tenis v paru s sošolcem
- razvijajo gibalne (predvsem moč, hitrost, koordinacija gibanja, gibljivost) in funkcionalne sposobnosti (aerobna in anaerobna vzdržljivost) z individualnimi programi
- z izbranimi nalogami ohranjajo pravilno telesno držo in oblikujejo skladno postavo
- spoznajo pomen redne športne vadbe in primerne prehrane za zdravje in dobro počutje
- razumejo odzivanje organizma na napor
- oblikujejo odgovoren odnos do lastnega zdravja (redno ukvarjanje s športom v šoli in v prostem času, telesna nega, zdrava prehrana, nadomeščanje izgubljene tekočine)

TRAJANJE: Učenec lahko pristopi k predmetu v 7., 8. ali 9. razredu. Je enoletni predmet v obsegu 35 ur.

Izbirni predmeti v 7., 8. in 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Naravoslovno-tehnični sklop

**PREDMET: RAČUNALNIŠTVO: UREJANJE BESEDIL,
RAČUNALNIŠKA OMREŽJA, MULTIMEDIJA**

VSEBINA:

Računalništvo je triletni naravoslovno-tehnični izbirni predmet. V prvem letu izvajanja predmeta, pridobijo učenci in učenke osnovna znanja, ki so potrebna za razumevanje in temeljno uporabo računalnika, v naslednjih letih pa se ta znanja nadgradijo, poglobijo in razširijo. Učenci razvijajo sposobnost ustvarjalnega in kritičnega mišljenja ter presojanja z namenom, da se bodo znali razumno in samozavestno odločati v novih in nepredvidljivih situacijah.

CILJI:

1. leto: UREJANJE BESEDIL

Učenci:

- zaženejo program v grafičnem okolju,
- z urejevalnikom besedil napišejo krajše besedilo,
- z risarskim programom izdelajo računalniško točkovno sliko,
- vrinejo sliko v besedilo,
- v obravnavanem programu izberejo ustrezen a poznan ukaz,
- shranijo izdelek na disk in ga natisnejo,
- razlikujejo programsko in strojno opremo računalnika,
- naštejejo enote strojne opreme računalnika in razložijo, zakaj jih uporabljamo,
- izdelajo svoje področje, ga preimenujejo in zbršejo,
- izberejo ustrezen obravnavan računalniški program.

2. leto: RAČUNALNIŠKA OMREŽJA

Učenci:

- z risarskim programom izdelajo nezahtevno predmetno računalniško sliko,
- v obravnavanem programu uporabijo ustrezen ukaz,
- naštejejo temeljne vrste programske opreme računalnika,
- vnesejo in oblikujejo podatke v preglednici,
- poiščejo in uporabijo podatke iz omrežja,
- pošljejo sporočilo po elektronski pošti,

- odgovorijo na elektronsko pošto,
- izdelajo preprost algoritem,
- izdelajo preprost računalniški program,
- izdelajo preprosto spletno stran.

3. leto: MULTIMEDIJA

Učenci:

- z urejevalnikom besedil dopolnijo besedilo in ga uredijo,
- uredijo sliko v besedilu,
- pošljejo elektronsko sporočilo s priloženo datoteko,
- odgovorijo na prejeta elektronsko sporočilo,
- opišejo področja, kjer so uporabljali računalnik,
- naštejejo različne medije za predstavitev informacije,
- poiščejo in uporabijo podatke iz omrežja,
- izdelajo spletno stran s sliko in povezavo,
- izdelajo algoritem z odločitvijo,
- izdelajo računalniški program z odločitvijo.

TRAJANJE: Učenec lahko pristopi k predmetu 7., 8., ali 9. razredu. Je triletni predmet, ki je lahko tudi krajši, v obsegu 35 ur, ter 32 ur v 9. razredu.

Izbirni predmeti v 7. 8. ali 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Naravoslovno-tehnični sklop

**PREDMET: OBDELAVA GRADIV – LES, UMETNE SNOVI
IN KOVINE**

VSEBINA:

Izbirni predmet OBDELAVA GRADIV omogoča učencem poglobljanje znanja s področja tehnike in tehnologije. Učenci praktično spoznajo različne materiale ter možnosti in načine dela z njimi. Predmet je načrtovan predvsem s praktičnim delom. Izdelki so predvsem uporabni ali zabavni in obogatijo mladostnikovo okolje – sobo, delovno mizo, stanovanje... Dobri izdelki prinašajo s seboj nove dimenzije v zaznavanju sveta, opazovanju okolice, vzbujajo radovednost in vedoželjnost, razvijajo samozavest in pozitivno samopodobo.

OBDELAVA GRADIV

- les, umetne snovi in kovine, njihovi polizdelki ter osnovne značilnosti gradiv
- ročna obdelava gradiv in ročna orodja za obdelavo teh gradiv
- izdelava različnih izdelkov iz izbranega gradiva
- preoblikovanje izpraznjene embalaže
- izdelajmo svoj izdelek iz izbranega gradiva

CILJI:

- odkrivajo in razvijajo svoje sposobnosti, se navajajo na delo v skupini,
- pridobivajo znanja o različnih gradivih in materialih ter dela z njimi,
- razvijajo ročne spretnosti, delovne navade, vztrajnost in natančnost,
- spoznavajo nevarnosti pri delu in osnovne postopke zaščite,
- razvijajo ustvarjalnost, kreativnost, samostojnost in sistematičnost pri delu.

TRAJANJE:

Učenec lahko pristopi k predmetu 7., 8., ali 9. razredu. Je enoletni predmet v obsegu 35 ur, v 9. razredu 32 ur.

Izbirni predmeti v 7., 8., 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Naravoslovno-tehnični sklop

PREDMET: **SODOBNA PRIPRAVA HRANE**

VSEBINA:

Pri izbirnem predmetu Sodobna priprava hrane učence poučujemo o prehrani z vidika zagotavljanja in varovanja zdravja. Učijo se o pomembnosti varne, varovalne in zdrave prehrane ter o načinih priprave hrane.

CILJI:

Učenci:

- razvijajo sposobnosti uporabe, povezovanja in tvornega mišljenja za preudarno odločanje o lastni prehrani predvsem v smislu zagotavljanja zdravja;
- nadgrajujejo vsebine, ki so jih pridobili pri rednem predmetu Gospodinjstvo;
- poglobljajo znanja predvsem v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilskih, gostinsko-turističnih in zdravstvenih šolah;
- razvijajo individualno ustvarjalnost.

TRAJANJE:

Učenec lahko pristopi k predmetu v 7., 8. ali 9. razredu. Je enoletni predmet v obsegu 35 ur, v devetem razredu 32 ur.

Izbirni predmeti v 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Naravoslovno-tehnični sklop

PREDMET: NAČINI PREHRANJEVANJA

VSEBINA:

Pri izbirnem predmetu načini prehranjevanja učence poučujemo o prehrani z vidika zagotavljanja in varovanja zdravja. Učijo se o pomembnosti zdrave prehrane, obravnavajo načine prehranjevanja in prehrano v različnih starostnih obdobjih življenja in v posebnih razmerah.

SPLOŠNI CILJI PREDMETA:

Učenci:

- razvijajo sposobnosti uporabe, povezovanja in tvornega mišljenja za preudarno odločanje o lastni prehrani predvsem v smislu zagotavljanja zdravja;
- nadgrajujejo vsebine, ki so jih pridobili pri rednem predmetu gospodinjstvo;
- poglobljajo znanja predvsem v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilskih, gostinsko-turističnih in zdravstvenih šolah;
- razvijajo individualno ustvarjalnost.

TRAJANJE:

Učenec lahko pristopi k predmetu v 9. razredu. Je enoletni predmet v obsegu 32 ur.

Izbirni predmeti v 7. 8. ali 9. razredu
v šolskem letu 2025/2026
Naravoslovno-tehnični sklop

PREDMET: **ASTRONOMIJA: Sonce, Luna in Zemlja**

VSEBINA:

Namen predmeta je zadosti potrebi mladega človeka, da raziskuje svoj položaj glede na različne relacije: jaz-okolje, jaz-Zemlja, Zemlja-Sonce, Sonce in ostalo vesolje. Učencem ponudi odgovore na vprašanja kot so:

Kaj je Sonce in kako vpliva na naš planet?

Kakšna je površina Lune?

Kolikšne so razdalje v vesolju?

Zakaj nastanejo letni časi?

Kako nastane Sončev mrk, Lunine mene?

Zakaj nam Luna kaže vedno isti obraz?

CILJI:

Učenci:

- načrtujejo in izvajajo preprosta opazovanja;
- spoznajo zanimivosti in značilnosti Sonca, Lune, Zemlje;
- spoznajo gibanje Zemlje okrog Sonca in si pri tem pomagajo s preprostimi modeli;
- razvijajo mišljenje s pripravo opazovanja in analizo pridobljeni ugotovitev;
- razvijajo kritičen in tolerant odnos do okolice ob spoznavanju meja svojih spoznanj;
- razvijajo sposobnost in željo za samostojno izobraževanje s pomočjo različnih virov (učbenikov, revij, elektronskih virov in enciklopedij).

TRAJANJE:

Učenec lahko pristopi k predmetu 7., 8., ali 9. razredu. Je enoletni predmet v obsegu 35 ur, v 9. razredu 32 ur.